

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Α

A1

α. Σ

β. Λ

γ. Σ

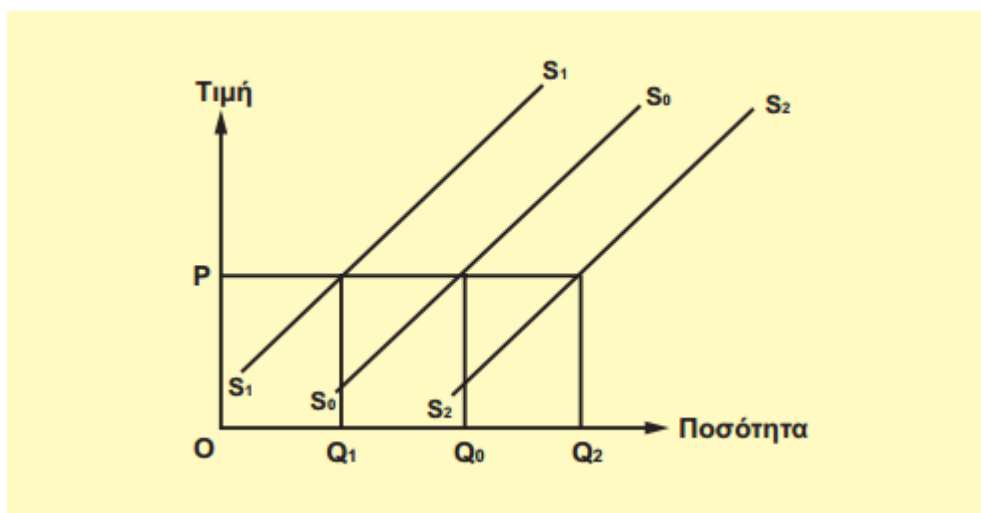
δ. Σ

ε. Λ

A2 α

A3 γ

ΘΕΜΑ Β

Η τιμή του αγαθού είναι ο παράγοντας εκείνος που προσδιορίζει την προσφερόμενη ποσότητα, όταν οι υπόλοιποι παράγοντες που επηρεάζουν την προσφορά παραμένουν σταθεροί (*ceteris paribus*). Οι υπόλοιποι παράγοντες, εκτός από την τιμή, προσδιορίζουν τη θέση της καμπύλης προσφοράς. Η μεταβολή τους μετατοπίζει ολόκληρη την καμπύλη της προσφοράς

Οι βασικότεροι προσδιοριστικοί παράγοντες είναι:

α) Οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών. Η μεταβολή της τιμής ενός ή περισσότερων από τους συντελεστές που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ενός αγαθού συνεπάγεται τη μεταβολή του κόστους παραγωγής του. Αν υπάρχει αύξηση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών, αυξάνεται το κόστος του αγαθού για κάθε επίπεδο παραγωγής. Αυτό σημαίνει μετατόπιση της καμπύλης του οριακού κόστους προς τα πάνω και αριστερά. Το ανερχόμενο τμήμα της καμπύλης του οριακού κόστους, από το σημείο που τέμνει το μέσο μεταβλητό κόστος και μετά, είναι η καμπύλη προσφοράς της επιχείρησης και μετατοπίζεται αριστερά, όπως φαίνεται στο διάγραμμα. Η καμπύλη προσφοράς από τη θέση $S_0 S_0$ μετατοπίζεται στη θέση $S_1 S_1$ και η προσφερόμενη ποσότητα στην τιμή P από Q_0 αρχικά μειώνεται σε Q_1 . Το αντίθετο ακριβώς συμβαίνει, όταν μειώνονται οι τιμές των παραγωγικών συντελεστών για το αγαθό, με αποτέλεσμα να μειώνεται το κόστος παραγωγής. Η καμπύλη προσφοράς μετατοπίζεται στη θέση $S_2 S_2$, όπου η προσφερόμενη ποσότητα που αντιστοιχεί στην τιμή P αυξάνεται από Q_0 σε Q_2 .

β) Η Τεχνολογία της παραγωγής. Η μεταβολή στην τεχνολογία έχει ως αποτέλεσμα τη μεταβολή στη συνάρτηση παραγωγής. Η βελτίωση οδηγεί σε αύξηση του παραγόμενου αγαθού με ίδια ποσότητα παραγωγικών συντελεστών, ενώ η χειροτέρευση στο αντίθετο. Αν βελτιωθεί η τεχνολογία, άμεση συνέπεια της αύξησης της παραγωγής είναι η μείωση του μέσου και οριακού κόστους παραγωγής, αφού με την ίδια ποσότητα παραγωγικών συντελεστών, και εφόσον οι τιμές τους παραμένουν σταθερές, παράγουμε περισσότερο προϊόν. Αποτέλεσμα είναι να έχουμε μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς προς τα δεξιά, στη θέση $S_2 S_2$ από $S_0 S_0$. Το αντίθετο αποτέλεσμα παρουσιάζεται στην καμπύλη προσφοράς, όταν χειροτερεύει η τεχνολογία. Η καμπύλη προσφοράς μετατοπίζεται στη θέση $S_1 S_1$ από τη θέση $S_0 S_0$.

γ) Οι καιρικές συνθήκες. Η σημασία του συγκεκριμένου παράγοντα σχετίζεται κυρίως με την παραγωγή και την προσφορά γεωργικού προϊόντος. Η επίδραση αυτή είναι σημαντική για χώρες που παράγουν κυρίως γεωργικά προϊόντα. Οι καλές καιρικές συνθήκες για την παραγωγή των αγαθών αυξάνουν την προσφορά και μετατοπίζουν την καμπύλη προσφοράς προς τα κάτω και δεξιά, ενώ οι δυσμενείς μειώνουν την προσφορά και μετατοπίζουν την καμπύλη προσφοράς προς τα πάνω και αριστερά.

δ) Ο αριθμός των επιχειρήσεων. Όσο αυξάνεται ο αριθμός των επιχειρήσεων, είναι λογικό να αυξάνεται η προσφορά, δηλαδή να μετατοπίζεται η καμπύλη προσφοράς προς τα δεξιά, και το αντίθετο, όταν μειώνεται ο αριθμός των επιχειρήσεων, μειώνεται και η προσφορά και μετατοπίζεται η καμπύλη προσφοράς προς τα αριστερά. Πρέπει να σημειωθεί ότι, ενώ οι προηγούμενοι παράγοντες επηρεασμού της προσφοράς αφορούν τόσο την ατομική καμπύλη προσφοράς μιας επιχείρησης όσο και την αγοραία καμπύλη προσφοράς, ο αριθμός των επιχειρήσεων αφορά αποκλειστικά την αγοραία καμπύλη προσφοράς.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1

	X	Ψ	Κεχ	Κεψ
A	0	300		
			2	0,50
B	40	220		
			3	0,33
Γ	70	130		
			4	0,25
Δ	90	50		
			5	0,20
E	100	0		

$$ΚΕ_{X(AB)} = \frac{\psi_A - \psi_B}{X_B - X_A}$$

$$X_B = 40$$

$$ΚΕ_{\Psi(B\Gamma)} = \frac{X_\Gamma - X_B}{\psi_B - \psi_\Gamma}$$

$$\Psi_\Gamma = 130$$

$$ΚΕ_X = \frac{\Delta \Psi}{\Delta X}$$

$$ΚΕ_\Psi = \frac{\Delta X}{\Delta \Psi}$$

$$ΚΕ_{\Psi(AB)} = \frac{1}{2}$$

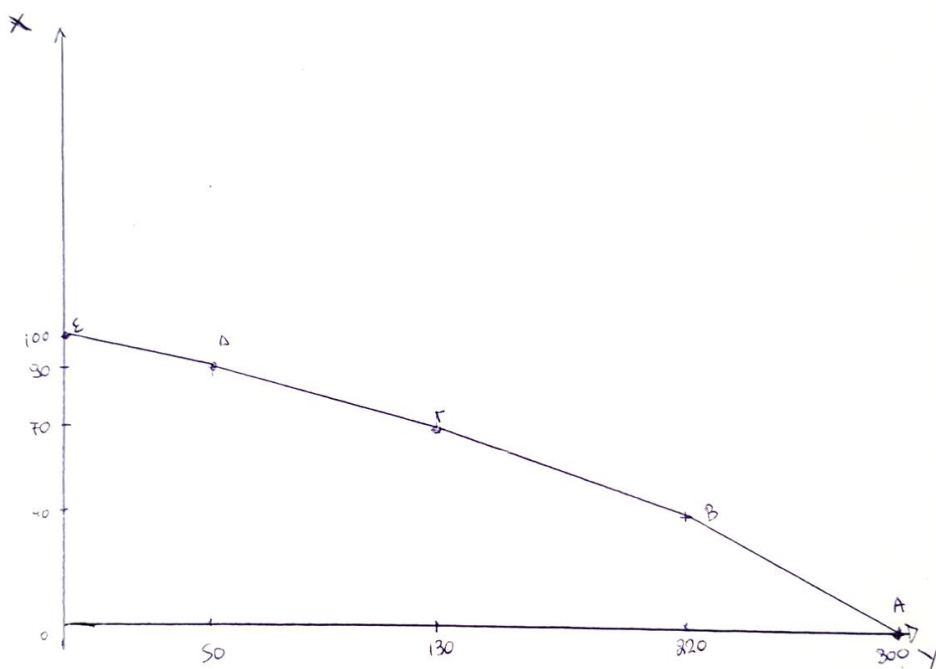
$$ΚΕ_{X(B\Gamma)} = 3$$

$$ΚΕ_{X(\Gamma\Delta)} = 4$$

$$ΚΕ_{X(\Delta E)} = 5$$

$$ΚΕ_{\Psi(\Delta E)} = \frac{1}{5}$$

Γ2

Γ3

	X	Ψ	ΚΕχ
Γ	70	130	
Γ'	75	ΨΓ'	4
Δ	90	50	

$$\text{ΚΕ}_{\chi(\Gamma'\Delta)}=4$$

$$\Psi_{\Gamma'}=110 \text{ μον}$$

Η μέγιστη ποσότητα Ψ που αντιστοιχεί για $X=75$ είναι 110μον Ψ

Γ4

	X	Ψ	
Δ	90	50	
Δ'	92	ΨΔ'	5
E	100	0	

$$KE_{X(\Delta'E)}=5$$

$$\Psi_{\Delta'}=40\text{μον}$$

Παρατηρώ από τον πίνακα ότι για $X=92$ το μέγιστο Ψ που μπορεί να παραχθεί είναι 40μον.

Ο συνδυασμός K είναι εφικτός καθώς για $X=92$, $\Psi_{\max}=40 > \Psi_K$. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο συνδυασμός K βρίσκεται αριστερά της ΚΠΔ.

Εφικτούς συνδυασμούς έχουμε όταν οι παραγωγικοί συντελεστές δεν απασχολούνται πλήρως και αποδοτικά, δηλαδή στην οικονομία υπάρχει υποαπασχόληση παραγωγικών συντελεστών.

Γ5

X	Ψ
;	190
0	300

	X	Ψ	
B	40	220	
B'	$X_{B'}$	190	3
Γ	70	130	

$$KE_{X(B\Gamma)}=3$$

$$X_{B'}=50$$

Για να παραχθούν οι τελευταίες 110 μον Ψ θυσιάζονται 50 μον X.

ΟΜΑΔΑ Δ

Παρουσιάζονται τα δεδομένα ως εξής:

	P	Q_S	Q_D	Q_D - Q_S
E_D = -1/2	5	30		50
	6	32		

Δ1

$$Q_D - Q_S = 50 \Rightarrow Q_D - 30 = 50 \Rightarrow Q_D = 80$$

$$E_D = -\frac{1}{2} \Rightarrow -\frac{1}{2} = \frac{Q_D - 80}{6 - 5} \cdot \frac{5}{80} \Rightarrow Q_D = 72$$

$$\frac{Q_d - 80}{P - 5} = \frac{72 - 80}{6 - 5} \Rightarrow \frac{Q_d - 80}{P - 5} = -8 \Rightarrow Q_d = 120 - 8P$$

$$\frac{Q_s - 30}{P - 5} = \frac{32 - 30}{6 - 5} \Rightarrow Q_s - 30 = 2P - 10 \Rightarrow Q_s = 20 + 2P$$

Δ2

Γνωρίζουμε ότι στο σημείο ισορροπίας θα πρέπει να ισχύει η σχέση $Q_d = Q_s$

$$Q_d = Q_s \Rightarrow 120 - 8P = 20 + 2P \Rightarrow P_0 = 10$$

Αντικαθιστούμε στην συνάρτηση προσφοράς την τιμή ισορροπίας ώστε να προκύψει η ποσότητα ισορροπίας

$$Q_s = 20 + 2P \Rightarrow Q_s = 20 + 2 \times 10 \Rightarrow Q_0 = 40$$

Δ3

$$Q_D - Q_S = 20 \Rightarrow 120 - 8P - 20 - 2P = 20 \Rightarrow 100 - 10P = 20 \Rightarrow 80 = 10P \Rightarrow P = 8$$

Δ4

$$\Sigma\Delta_1 = P_1 \times Q_1 = 5 \times 80 = 400$$

$$\Sigma\Delta_2 = P_2 \times Q_2 = 6 \times 72 = 432$$

$$\Delta(\Sigma\Delta) \% = \frac{\Sigma\Delta_2 - \Sigma\Delta_1}{\Sigma\Delta_1} \times 100 = \frac{432 - 400}{400} \times 100 = 8\%$$

Γνωρίζουμε ότι η Συνολική Δαπάνη επηρεάζεται κάθε φορά από την μεγαλύτερη ποσοστιαία μεταβολή. Οπότε στην προκειμένη περίπτωση που $|Ed| < 1$ έχουμε ανελαστική ζήτηση η συνολική δαπάνη θα επηρεαστεί από τη μεταβολή της τιμής. Άρα, αφού η τιμή αυξάνεται, θα αυξηθεί και η Συνολική Δαπάνη

Δ5

$$Q_D^X = 110 - 8P$$

$$\alpha. Q_D^X = Q_S \Leftrightarrow 110 - 8P = 20 + 2P \Leftrightarrow P_0' = 9$$

$$\text{Για } P_0' = 9 \text{ έχουμε τη νέα ποσότητα ισορροπίας ως εξής: } Q_S = 20 + 2 \times 9 \Leftrightarrow Q_0' = 38$$

β. Παρατηρούμε ότι μειώνεται και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας για το αγαθό X, και αυτό σημαίνει ότι έχει προηγουμένως μειωθεί και η ζήτησή του. Γνωρίζοντας ότι το Y είναι συμπληρωματικό του X και έχοντας υπόψιν την αντίστροφη σχέση μεταξύ της μεταβολής της τιμής του ενός και της ζήτησης του άλλου, η τιμή του αγαθού Y έχει αυξηθεί.

Επιμέλεια απαντήσεων: Άννα Πλακιά, Χριστόδουλος Χριστοδούλου